Mateřská škola, Most, Antonína Sochora 2937, příspěvková organizace

„Poprvé v MŠ!“

Adaptační program MŠ

Osnova:

1. Charakteristika adaptačního programu (AP).
2. Záměr AP.
3. Kroky k minimalizaci adaptačních problémů- ze strany MŠ.
4. Kroky k minimalizaci adaptačních problémů - ze strany zákonných zástupců.
5. Profesionální přístup pracovnic školy, pedagogických i nepedagogických.

1. Charakteristika adaptačního programu

☺ Jednou z podmínek naplňování cílů předškolního vzdělávání, které jsou zakotveny v RVP PV, je možnost postupné adaptace nově příchozích dětí na prostředí školy.
Při vstupu dítěte do MŠ je uplatňován na pracovišti individuálně přizpůsobený adaptační program (režim). Již při prvních kontaktech s rodiči, při zápisu do MŠ, při informační schůzce v červnu apod., je rodičům nabídnuta a doporučena možnost individuální adaptace, postupné začleňování jejich dítěte do nového prostředí a usnadnění tak zásadní změny v životě dítěte, čímž je první odloučení od rodiny. Dítě se postupně seznamuje se s novým prostředím, režimem dne, zjišťuje, že prostředí je bezpečné, příjemné, obohacující. Učitelka a personál uplatňují adaptační režim po celý měsíc září a s každým nástupem nového dítěte, pokud rodiče zvolí jeho nástup v pozdější době. Abychom omezili nepříjemné pocity na minimum, prochází všechny děti tzv. adaptací. Tato doba „zvykání“ trvá obvykle až 2 měsíce. Doporučujeme, aby dítě v prvních dnech a týdnech navštěvovalo mateřskou školu pouze hodinu až dvě hodiny denně. Tato doba se individuálně a postupně prodlužuje. V této době musí malý človíček vyřešit spoustu úkolů, aby mohl poprvé v životě zůstat delší dobu sám, bez maminky, jinde než doma a přitom být spokojený a cítit se bezpečně.
☺ Při dlouhodobém přetrvávání potíží s adaptací a po konzultaci s pediatrem je doporučen pedagogem odklad docházky do MŠ.

2. Záměr adaptačního programu mateřské školy

☺ **přiblížit mateřskou školu rodinám s dětmi**, které se připravují na zahájení docházky, dostatečné seznámení se s prostředím, podmínkami vzdělávání, pedagogy a personálem školy
☺ seznámit rodiče s problematikou přechodu dítěte do nového prostředí, režimem v mateřské škole a zprostředkovat jim dostatečný poradenský a informační servis
☺ **adaptační program** naší MŠ **je** dostatečně **flexibilní** na základě zkušeností předškolních pedagogů, může být individuálně přizpůsoben potřebám jednotlivých dětí.

3. Kroky k minimalizaci adaptačních problémů – ze strany MŠ

☺ **než rodiče udělají krok k zápisu** svého dítěte do MŠ, **mohou** se přijít podívat do mateřské školy v rámci Dne otevřených dveří, po individuální domluvě kdykoliv. Umožňujeme prohlídku prostor, seznámení se s pracovním kolektivem a obdržení informací o životě školy.

☺ rodiče dětí se mohou a měli by, **zúčastnit informativních schůzek** s budoucími učitelkami jejich dětí. Informace a rozhovor je věnován především poznatkům o nových dětech a otázkám rodičů, které je zajímají (odchody, příchody, stravování, denní režim, co dítě potřebuje do MŠ, nadstandardní aktivity školy, apod.). Rodiče tak mají možnost s předstihem a tedy pružně reagovat na doporučení a požadavky mateřské školy.

☺ rodiče **mají informaci** o webových stránkách MŠ, kde jsou informováni včas o změnách a novinkách školy **(www.mssochora.cz)**

☺ v prvních týdnech školního roku jsou **na pracovišti přítomny obě učitelky** od ranních hodin, aby nově příchozí osoba (pedagog střídající), nepůsobil na děti stresově. Na obě učitelky si tedy děti zvykají současně.

☺ adaptační režim se po domluvě s učitelkami může opakovat a postupně zkracovat podle potřeb a přizpůsobení dítěte, vždy po domluvě s rodiči dítěte.

4. Kroky k minimalizaci adaptačních problémů – ze strany zákonných zástupců:

☺ Hledáte odpovědi na otázky: ***„Mám strach, že se mé dítě ve školce bojí! Co když tam strádá?“***, a podobné otázky, které zvláště úzkostné maminky sužují? Jste nejistí? Nic neobvyklého! Obavy jsou normální, neznáte nás, neznáte prostředí, bojíte se, že o své dítě jeho osamostatňováním přicházíte. Adaptací na vzniklou situaci si musíte projít i Vy! Důvěru si každý musí zasloužit, a tak je to i s naší mateřskou školou. Není to hned, ale postupně získáte jistotu, že prostředí pro Vaše dítě je bezpečné, umožňuje mu rozvíjet se, socializovat se.

☺ **Rady:**

☺ **povídejte si s dětmi** o tom, co budou v MŠ dělat, nic nedbejte na to, že zpočátku se objeví introvertní projevy chování - děti se na určitou dobu uzavírají do sebe, hledají v sobě jistoty, které mají z domácího prostředí, děti regredují, couvnou ve vývoji zpět a pak poskočí dopředu. Tento stav, kdy děti více přilnou k mamince, jsou na ní více závislé, pláčou, nebo jsou naopak agresivní, dělají kroky zpět v hygieně, či stolování, v běžných rituálech, mají sníženou schopnost samostatnosti, jsou více pasivní, omezují komunikaci apod., je přechodný. Je důležité si uvědomit, jak náročná změna v životě dítěte to je. Vaše pomoc je namístě.

☺ **Každý den se na něco těšte**, třeba na to, že Vám dítě nakreslí obrázek.

Pokud dítě ve školce nemluví, nevadí, pokud doma o školce vypráví, pak vše dobře vnímá, zajímá se o dění, pamatuje si a chce s rodinou zážitky sdílet, jste na dobré cestě k včasné a rychlé adaptaci.

☺ **Pamatujte si zásadu** „Netlačit příliš na urychlení adaptace, čím více se snažíme, tím pomalejší bude šance na adaptaci Vašeho dítěte.“ Vše chce svůj čas a každé dítě je jiné- hodně trpělivosti!

☺ **rozvrhněte si čas** tak, aby dítě necítilo časový stres, aby bylo v novém prostředí uspokojené ve svých hravých a objevitelských potřebách

☺ **vyvarujte se výhrůžek typu:** *„Počkej, až budeš muset chodit do školky!“*
„Jestli budeš zlobit, půjdeš do školky!“

Děti se budou díky Vám obávat školky dopředu!

☺ **osamostatňujte dítě v:**

- používání WC
- ve stravovacích návycích (stolování, samo se najíst)
- v sebeobslužných návycích (samo se obléknout, umýt)
- vhodně zvolte druh oblečení, obutí (bez tkaniček, knoflíků)
- v objevitelských aktivitách
- pozorování a napodobování okolí
- dorozumívání se s ostatními (dospělými i dětmi)
- prosazování svého přání, názoru, posilování volního úsilí
- učte děti respektovat běžné komunikativní prostředky, jako jsou, doporučení, výzva, rada, či přání druhého
- tvořte spolu s dětmi pravidla, dbejte, aby je dodržovaly (dospělý stanovuje hranice, dítě je musí respektovat, pokud se Vám nepodaří u dítěte vytvořit návyk „poslechnout" do tří let, těžko jej to budete učit v 5, 6 letech)

☺ **pravidla nejsou povidla –** všichni musíme nějaká pravidla a řád v životě dodržovat, záleží na roli, kterou ve svém životě zastáváme, učte tomu i Vaše dítě.

☺ jakmile získá dítě pocit bezpečí, je sebejisté a spokojené, nadchází poslední fáze adaptace tj. zvyknout si na myšlenku, že bude spinkat jinde, než ve své postýlce. Tento úkol bývá pro dítě těžký a je potřeba je na jeho zvládnutí dítě dobře připravit. Maminka i paní učitelka budou s dítětem o spaní předem mluvit, vyberou doma vhodnou hračku a pyžamko. Měli bychom společně vytvořit takovou atmosféru, kdy se dítě bude na spaní ve školičce těšit. Teprve odchází-li dítě se samozřejmostí do postýlky, spokojeně z ní vstává a odchází si hrát, teprve tehdy můžeme prohlásit, že **adaptace je úspěšně u konce.**

5. Profesionální přístup pracovnic školy – pedagogických i nepedagogických:

☺ všechny pracovnice školy přistupují k novým dětem empaticky, vždy dodržují etický kodex pracovníků (klidné vystupování, citlivý přístup, vcítění se do nové situace dítěte a rodičů).